

Ärendenummer
TRV 2021/104612
Motpartens ärendenummer
I2021/02312

Dokumentdatum
2021-10-28

Konfidentialitetsnivå
1 Ej känslig

Mottagare
Infrastrukturdepartementet
i.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till
ivian.paulino.lorenzo@regeringskansliet.se
Diariet
GD-sekreterare
Webb-och projektstöd
Lennart Kalander
Håkan Persson
GD kansli

Svar på remiss gällande promemorian Klimatdeklarationer

Trafikverket ser positivt på åtgärder som ger resenärer ökad möjlighet att göra ett mer informerat val från ett klimatperspektiv, men för att de föreslagna reglerna om klimatdeklarationer så långt möjligt ska få önskat genomslag behövs nedan angivna förtydliganden, kompletteringar och justeringar. Trafikverket stödjer av samma skäl ambitionen att utvidga kraven på klimatdeklaration i den föreslagna förordningen, så att även andra trafikslag än luftfart omfattas.

Regleringens tillämpningsområde

Lagen ska enligt 2 § i den föreslagna lagen tillämpas vid försäljning och erbjudanden om försäljning av resor som påbörjas i Sverige och, om det är en tur- och returresa, avslutas i Sverige. I promemorian nämns på flera ställen ”långa resor” men det framgår inte av den föreslagna regleringen att den skulle rikta sig specifikt till långa resor eller vad som avses med en lång resa. Med anledning av formuleringen i 2 § och argumentationen kring långa resor i promemorian uppstår oklarheter kring vilka resor som faktiskt omfattas av regleringen. Det är inte helt tydligt om inrikes resor omfattas eller inte liksom ifall inte korta internationella resor ska omfattas. Alla flygbolag med flygplan med en vikt som överskrider 5700 kg omfattas enligt förslaget, och mot bakgrund av detta och som förslaget är formulerat kan enligt Trafikverkets bedömning såväl relativt sett korta flygresor som längre komma i fråga.

Klimatdeklarationernas innehåll och utformning

Av 4 § i förslaget till förordning framgår att klimatdeklarationen ska innehålla uppgifter om klimatpåverkan som utgörs av dels utsläpp av växthusgaser som uppstår i produktionskedjan för det drivmedel som används i det färdmedel som transportören använder för att utföra resan, dels i förekommande fall höghöjdseffekten. Det framgår dock inte tydligt av regleringen att även utsläpp vid användning av drivmedlet ska ingå. Även energianvändning bör

Ärendenummer
TRV 2021/104612
Motpartens ärendenummer
I2021/02312

Dokumentdatum
2021-10-28

Konfidentialitetsnivå
1 Ej känslig

vidare inkluderas i deklARATIONEN för att underlätta val av energieffektiva lösningar.

På sidan 50 i promemorian framgår att ”... alla transportörer som säljer och erbjuder passagerartransporter som avgår från Sverige omfattas av lagförslaget. Detsamma gäller om resan är en tur- och returresa utomlands för transporter till Sverige. Skyldigheten att tillhandahålla en klimatdeklaration innebär därmed varken en direkt diskriminering eller ett hinder som rent faktiskt innebär större svårigheter för aktörer med annan nationalitet.” Eftersom det kan bli aktuellt för andra flygbolag än svenska att uppfylla kraven bör det övervägas om det kan behöva ställas några språkliga krav på klimatdeklarationer så att de blir begripliga för alla resenärer.

Beräkningen av klimatpåverkan

I 7 § i den föreslagna förordningen anges vad gäller beräkningen av klimatpåverkan att totala utsläpp av växthusgaser, som avses i 5 § 2 lagen, ska beräknas genom att summera förbrukningen av varje drivmedel för resan multiplicerat med utsläppsfaktorn för det drivmedlet och därefter fördela summan på antalet passagerare. Eftersom antal passagerare kan variera kraftigt från flygning till flygning och normalt inte är känt förrän strax innan planet ska lyfta blir det som en följd inte möjligt att få fram värdet ifråga. Det samma gäller bränsleförbrukning och biodrivmedelsinblandning. Trafikverket föreslår att man i detta fall justerar texten så att det blir möjligt att utgå från historisk data vad gäller genomsnittligt antal passagerare, genomsnittlig bränsleförbrukning och biodrivmedelsinblandning för den aktuella flygningen.

Framtagningen och utformningen av referensvärden

På sid 53 i promemorian framgår att inga särskilda förkunskaper om klimatpåverkan från resor behövs för att kunna ta till sig en jämförelse av en resas deklarerade utsläppseffektivitet med ett sådant referensvärde, eftersom det handlar om relativa skillnader. Trafikverket delar uppfattningen att det inte ska krävas förkunskaper hos konsumenterna men bedömer som en följd att den önskade effekten på konsumenter av föreslagen lösning i mycket hög grad är beroende av vilka referensvärden som väljs och hur dessa utformas. Jämförelse mellan transportslag bör möjliggöras, inte enbart mellan olika leverantörer.

Trafikverket vill i sammanhanget trycka på vikten av relevanta och begripliga referensvärden för att regleringen ska få önskad effekt. Av promemorian

Ärendenummer
TRV 2021/104612
Motpartens ärendenummer
I2021/02312

Dokumentdatum
2021-10-28

Konfidentialitetsnivå
1 Ej känslig

framgår på flera ställen att om resenärerna ges möjlighet att jämföra klimatpåverkan från olika färdmedel skulle det ge mer likvärdiga förutsättningar för alla leverantörer som erbjuder längre resor och ge en större nytta för resenärerna. Det kan också förväntas ge incitament för företag att förbättra sin klimatprestanda i förhållande till konkurrenter, såväl inom samma trafikslag som gentemot andra trafikslag. Trafikverket håller generellt med om dessa resonemang men konstaterar att om dessa effekter ska uppstå trots att förslaget enbart omfattar flygresor är det av största vikt att resenärerna utifrån valet av referensvärden kan jämföra resans påverkan med påverkan hos ett annat trafikslag. Detta förutsätter att de andra trafikslagets påverkan framgår av referensvärdena.

Vidare föreslår Trafikverket, med anledning av att Transportstyrelsen har bemyndigande att besluta om föreskrifter på luftfartsområdet, att 10 § i föreslagen förordning kompletteras med ett krav på samråd med Transportstyrelsen.

Övrigt

På sidan 18 i promemorian anges att ”Kommersiella flygoperatörer identifieras av den operativa licensen, även kallad AOC (Air Operator Certificate)”. Den operativa licensen och det s.k. drifttillståndet (Air Operator Certificate, AOC) är dock inte samma handling. Den förstnämnda rör ekonomiska krav som ställs på flygbolag och regleras i förordning (EG) nr 1008/2008, medan den andra är ett flygoperativt tillstånd för kommersiella flygtransporter.

Det behöver övervägas om tredjelandsflygbolag som i enligt luftfartsavtal bedriver trafik från Sverige behöver informeras inför beslut om den föreslagna lagstiftningen.

Klimatdeklarationerna omfattar slutligen enligt förslaget bränsleanvändning, bränsleframställning och eventuell höghöjdseffekt. Om syftet är att konsumenten ska kunna göra ett välinformerat val bör på sikt även produktionen av fordon läggas till för att inte resultatet ska bli missvisande när fler transportslag ska inkluderas i modellen. Mot bakgrund av samma resonemang bör på sikt även infrastruktur inkluderas i klimatdeklarationen. Trafikverket är medvetet om att det i vissa fall kan vara svårt att få fram sådana värden och menar att ett alternativ kan vara att inkludera dessa delar men tillhandahålla generiska defaultvärden för dem. På så sätt undviker man att redovisa lägre utsläpp än vad som faktiskt är fallet, samtidigt som arbetsbördan inte behöver öka för den som ska ta fram deklarationen. Det här är också viktigt för att klimatdeklarationerna från resor i framtiden ska kunna ingå som en pusselbit i någon annan typ av deklaration. Trafikverket anser att man bör inkludera

Ärendenummer
TRV 2021/104612
Motpartens ärendenummer
I2021/02312

Dokumentdatum
2021-10-28

Konfidentialitetsnivå
1 Ej känslig

dessa ytterligare aspekter när regleringen vidgas till att omfatta fler trafikslag, i syfte att de olika transportalternativens påverkan ska belysas bättre.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Lena Erixon. Föredragande har varit strategisk planerare Katarina Wigler. Samråd har skett med måldirektören Sven Hunhammar och med sakkunniga vid enheten Miljö. I den slutliga handläggningen har chefen för Planering Stefan Engdahl, chefen för Nationell planering Lennart Kalandar och chefen för enheten Strategisk planering Håkan Persson, som remissyttrandet är förankrat hos, deltagit.

Lena Erixon
Generaldirektör

Katarina Wigler
Strategisk planerare

katarina.wigler@trafikverket.se
Direkt: 010-123 65 27
Mobil: 072-085 14 88

Trafikverket

Adress: 781 89 Borlänge
Besöksadress: Röda vägen 1
Telefon: 0771-921 921
trafikverket.se

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2021/104612, Motpartens ärendenummer I2021/02312, Dokumentdatum 2021-10-28, Dokumenttyp BREV.

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.